

Meetnet libellen

September 2022

Beste teller,

U hebt het al langs zien komen per e-mail, maar misschien bent u zich tot nu toe vergeten op te geven voor de **tellersdag**. Het kan nog, dus van harte welkom op deze feestelijke bijeenkomst! We organiseren deze middag om te vieren dat we, met de landelijke meetnetten, al zo veel jaren met elkaar waardevolle informatie verzamelen over vlinders en libellen. Eet u een gebakje mee?

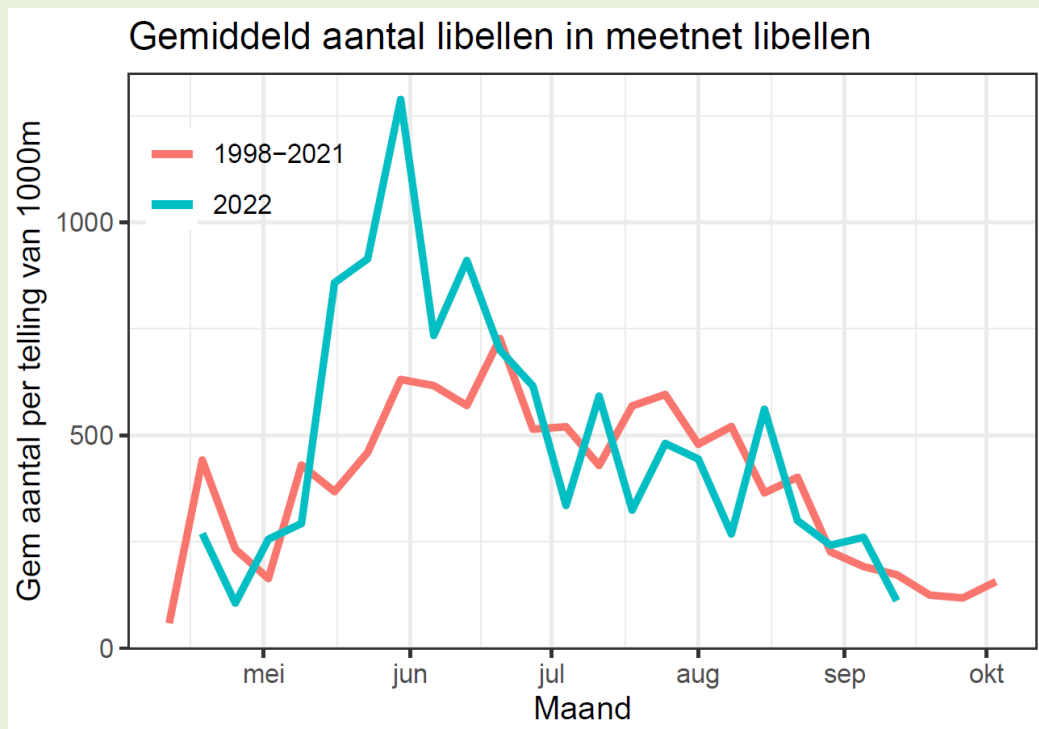
Programma

12:30 uur	Welkom met broodjes
13:30 uur	Gevarieerd lezingenprogramma met o.a. een kijkje achter de schermen en eerste resultaten van 2022, programma volgt nog
14:40 uur	Koffie en thee met gebak
15:20 uur	vervolg lezingen
16:30 uur	Afsluiting

Locatie: De Gelderlandfabriek, Stationsweg 7, Culemborg

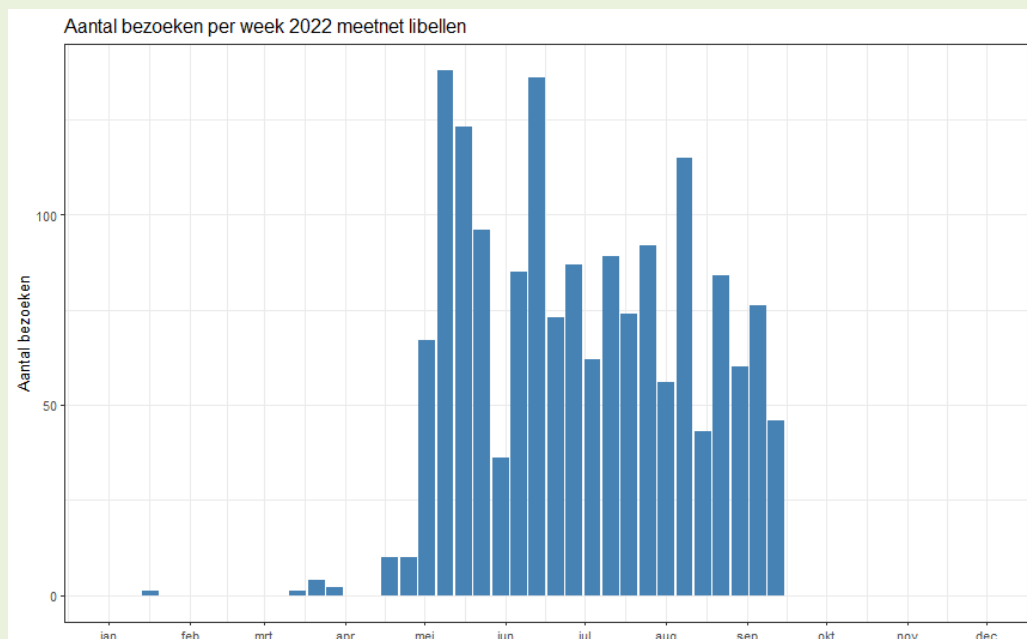
Let op: aanmelding verplicht (<https://www.vlinderstichting.nl/opgeven-voor-de-tellersdag-2022>), en vol is vol! Of mail meetnet@vlinderstichting.nl.

Het libellenjaar 2022

Het telseizoen van 2022 is bijna voorbij. Er vliegen nog wat paardenbijters en steenrode en bruinrode heidelibellen, maar de meeste soorten zien we pas volgend jaar weer terug. Met de gegevens die tot nu toe op de routes zijn ingevoerd, krijgen we al een goed beeld van wat voor libellenjaar 2022 is geweest. We zien een grote piek in het voorjaar: voorjaarssoorten zoals vuurjuffer, variabele waterjuffer, grote roodoogjuffer en viervlek hebben het goed gedaan. Het warme, zonnige weer in mei heeft daar vanzelfsprekend aan bijgedragen. In die tijd zijn er ook veel libellentellingen gedaan. De topweek was de tweede week van mei met 138 tellingen. Eind mei en begin juni was het relatief koud en nat weer. Er zijn toen duidelijk minder tellingen gedaan met toch nog 36 tellingen in die hele regenachtige eerste week van juni. Daarna kregen we te maken met weer een uitzonderlijk droge zomer, waarin de aantallen libellen op de routes gemiddeld iets lager waren dan in een normaal jaar.

Vakantiewaarnemingen

De afgelopen periode is een groot deel van de Nederlanders naar het buitenland geweest voor vakantie. Hierbij kun je het als libellenteller natuurlijk niet laten om ook in vakantielanden naar libellen te kijken. Veel landen, vooral in Zuid- en Oost-Europa, hebben geen libellenmeetnet en er worden ook veel minder waarnemingen doorgegeven. Er is wel een toename van de vraag naar informatie over het voorkomen van libellen bij lokale organisaties voor bescherming en het maken van Rode Lijsten. Vanuit De Vlinderstichting werken we met verschillende lokale groepen samen om ze hierbij te helpen. Maar voor sommige landen, zoals Griekenland of Bulgarije, blijkt dat we heel weinig informatie hebben en wat er is komt van mensen die daar op vakantie zijn geweest.

Willen we in deze landen de libellen kunnen beschermen, dan hebben we waarnemingen nodig. Dus heb je op vakantie libellen gezien, voer ze dan in op [observation.org](https://www.observation.org) (de internationale pagina van Waarneming.nl) of [iNaturalist.org](https://www.inaturalist.org). Hier kunnen deze organisaties er ook gebruik van maken. Als je foto's hebt maar niet weet welke soort het is, maakt dat niet uit. De beeldherkenning werkt steeds beter en er kijken ook mensen mee die je uit kunnen leggen waarom het soms toch een andere soort is dan je dacht. Dit duurt vaak wel wat langer dan je misschien met waarnemingen uit Nederland gewent bent.

Zo blijkt, mede door waarnemingen van vakantiegangers dat de Moorse tanglibel in Spanje minder zeldzaam is dan werd gedacht en komt hij op de nieuwe Rode Lijst waarschijnlijk als kwetsbaar in plaats van bedreigd.

Moorse tanglibel

Is blauwalg giftig voor libellen?

Misschien heeft u op uw libellenroute last van blauwalg. Geen leuk gezicht, maar hoe erg is het voor de libellen? Blauwalg is niet op dezelfde manier schadelijk voor libellenlarven als voor ons. Ze gaan er dus niet dood van omdat het direct giftig is. Maar er speelt wel iets anders. Blauwalgbloei krijg je vooral in voedselrijk warm water. Blauwalg en andere algensoorten maken overdag zuurstof aan, maar 's nachts gebruiken ze zuurstof uit het water. Als het water aan het eind van het seizoen al zo is opgewarmd door al die warme dagen, dan zit er sowieso al weinig zuurstof meer in. Door de blauwalggroei kan er 's nachts dan zuurstofgebrek ontstaan, wat heel slecht is voor libellenlarven maar ook voor andere waterdieren.

Teken en tekenkleding

Soms horen we van tellers dat ze erg veel last hebben van teken op hun route. Dat is natuurlijk heel vervelend en het kan ook gevaarlijk zijn. Controleer jezelf daarom altijd op teken als je in de natuur bent geweest!

Als je wilt voorkomen dat je teken oploopt, dan is het aanschaffen van tekenwerende kleding een goed idee. Deze kleding is geïmpregneerd met een insectwerend middel en help echt: met bijvoorbeeld een tekenwerende broek kom je zonder teken terug van het routetellen.

Uiteraard is zo'n geïmpregneerd middel per definitie niet goed voor het milieu. Hoe groot een eventueel schadelijk effect is, is niet bekend. Het is dus wel belangrijk om hier bewust mee om te gaan, de kleding alleen te dragen als je jezelf daadwerkelijk wilt beschermen tegen teken en de kleding pas na meerdere keren gebruik in de was te doen.

Wilt u ook uw ervaring delen met andere tellers?

Heeft u leuke ervaringen op uw route en wilt u die delen met andere tellers? Wij ontvangen graag uw verhaal. Stuur het naar meetnet@vlinderstichting.nl.

Op Facebook is de groep [Libellenmonitoring](#) actief, waar libellentellers (en andere libellenliefhebbers) ervaringen uitwisselen en vragen stellen aan elkaar. Welkom!

Contact

Mocht u contact met ons willen, dan kunt u ons altijd bellen of e-mailen.

Team Landelijk Meetprogramma Libellen
Gerdien Bos, Roy van Grunsven, Kim Huskens, José Kok
Tel.: 0317-467346
E-mail: meetnet@vlinderstichting.nl

Deze nieuwsbrief wordt via e-mail verstuurd aan alle tellers van het Landelijk Meetprogramma Libellen. Mocht u geen prijs stellen op de nieuwsbrief, dan kunt u de verzending stoppen door op meetnet@vlinderstichting.nl bij Instellingen de optie 'Nieuwsbrief ontvangen' uit te vinken.